No. 83. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 13 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Julij.

Het *Bulletin des Lois* behelst de koninklijke ordonnantie waarbij het thans door de beide kamers goedgekeurde traktaat van handel en zeevaart tusschen Frankrijk en de Nederlanden, den 25sten Julij 1840 gesloten, als wet wordt uitgevaardigd.

— De heer *Guizot* heeft zich voor eenige dagen uit de hoofdstad verwijderd; de minister *Teste* bevindt zich nog ongesteld, doch houdt zich toch met de zaken van zijn departement bezig. — De maarschalk *Soult* wordt binnen kort weder in de hoofdstad terugverwacht.

— *Le Droit* vermeldt dat men op heeter daad een persoon betrapt heeft die op het paleis der Tuilerien zich aan diefstal schuldig maakte. Sedert geruimen tijd werden aldaar gedurig ligte meubelstukken of voorwerpen van smaak vermist, zooals prachtige gordijnen, franjes, kandelaars, enz., zonder dat men de daders op het spoor had kunnen komen. Door de bekentenis van den gearresteerde, heeft men nu ook een drietal personen ontdekt, aan wien hij de gestolen goederen tegen spotprijs verkocht. Bij een dier lieden was het getal gestolen voorwerpen zoo groot, dat men er een rijtuig mede moest beladen.

— Uit Algiers wordt thans gemeld dat de jonge hertog *van Aumale* aldaar, na zijne jongste terugkomst uit het binnenland, vrij ernstig ongesteld is geweest, doch thans weder aan de beterhand was. Te Algiers maakte men toebereidselen, om de zieke krijgslieden, wier toestand het toeliet, naar Mahon te vervoeren. Men had er nog geene nadere tijdingen van den generaal *Baraguay d'Hilliers*, maar geloofde dat hij in de omstreken van Miliana was. De stoomboot *Phare* was naar Mostaganem vertrokken om er de terugkomst van den generaal *Bugeaud* af te wachten, die men dacht dat tegen het laatst van Junij aldaar terug zou zijn. De luitenant-kolonel *Morris*, die lang in Algerie heeft verbleven, had van den minister van oorlog in last om te Constantine een inlandsch legioen op te rigten. Reeds had men twee eskadrons ongeregelde spahi's, en een bataillon infanterie van 1000 man, uit Turken, Coulouglis, Arabieren en Kabijlen zamengesteld, alsmede eene kompagnie artillerie, die aan eene ligte dienst onderworpen waren en overeenkomstig de zeden van hunnen landaard behandeld werden.

— Tijdingen uit Madrid tot den 3den Julij melden, dat ook de senaat, na verscheidene malen over de zaak van het voogdijschap te hebben beraadslaagd, eindelijk dezelve insgelijks heeft vacant verklaard. Het heeft in deze vergadering wel niet ontbroken aan eenige leden die met kracht de regten van de gewezen regentes hebben voorgestaan, doch de meerderheid (47 tegen 28 stemmen), haar gevoelen doende steunen op de onbepaalde afwezendheid van de gezegde vorstin, waarvan de minister van buitenlandsche zaken den senaat vermeende de bevestiging te kunnen geven, schoon hij daarvoor niet in onderhandeling met de vorstin was geweest, heeft vermeend over de ingebragte bedenkingen te kunnen heen stappen.

De gedeputeerden hielden zich thans met het budget bezig.

De Madridsche courant van den 30sten Junij houdt een dekreet van den regent van den 28sten, waarvan het eerste artikel als volgt luidt:

„Er zal door het geheele koningrijk een manifest van het gouvernement worden uitgevaardigd, waarbij het zijn gedrag zal verdedigen, en uiteenzetten al de beleedigingen welke Spanje en zijne kerk door het hof van Rome zijn aangedaan sedert de komst van H. M. *Isabella II* op den troon harer voorvaderen, en de schending van al de regten van nationale souvereiniteit voorkomende in de allocutie door den Heiligen Vader, uitgesproken in het geheim consistorie van den 1sten Maart ll., waarbij tevens ten sterkste en krachtigste zal worden geprotesteerd tegen alles wat die aanspraak bevat, alsmede tegen alles wat het hof van Rome in het vervolg mogt durven ondernemen om zijne onregtmatige aanmatigingen te doen gelden." — De overige artikelen van dit decreet zijn tegen de verspreiding of afkondiging in het koningrijk van voormelde aanspraak of andere pauselijke bullen of brieven gerigt, terwijl de geestelijken met de vervolging der regtbanken worden bedreigd, indien zij de leeken ongehoorzaamheid tegen de wetten en bevelen van het gouvernement aanzetten.

— Ter beurze van heden (9 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 114,80; 3 pCt. 76,55; Nap. r. 102,80; Sp. Ardoins 22; Rom. L. 102.

Van den 10den. — De president van den raad, maarschalk *Soult*, is weder te Parijs terug.

— De *Temps* verzekert dat een aantal gedeputeerden, te Parijs zich bevindende, ten gevolge van het vermelde door sommige bladen, dat de forten en de doorloopende wal rondom de hoofdstad, niet zouden aangelegd worden volgens de bestekken en ontwerpen aan de kamers aangeboden en als wet aangenomen, besloten zouden hebben op de plaats zelve de zaak te onderzoeken, en indien de geruchten waar bevonden werden, bij de opening der kamers tegen de trouwelooze handeling te protesteren. De ministeriele bladen hebben intusschen de voormelde kwade geruchten reeds ten stelligste weersproken en gelogenstraft.

— Te Toulouse hebben eenige onlusten plaats gehad, ten gevolge der komst van eenen nieuwen prefect, dien het volk op een charivari heeft onthaald.

— Uit Spanje zijn geen nadere tijdingen; men verwacht nu de benoeming van den nieuwen voogd of voogden van de jonge koningin te vernemen, waarover de beide kamers zich in vereeniging moesten verstaan.

— Uit Candia heeft men hier tijdingen tot den 18den Junij. De insurgenten bleven nog steeds onderstenning in geld en munitie uit Griekenland ontvangen. Zij hadden vruchteloos beproefd om het fort Castelli te bemagtigen, en op het oogenblik dat er troepen tot hulp van dit fort afgezonden waren, hadden andere insurgenten van den berg Sphakia het kamp van *Mustapha*-pacha overvallen, maar ook deze waren afgeslagen.

De fransche consul had bij de turksche bevelhebbers *Mustapha*- en *Tahir*-pacha op gematigdheid jegens de gevangenen aangedrongen en [illegible]

— Ter beurze van heden (10 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 115; 3 pCt. 76,80; Nap. r. 102,95; Sp. Ardoins 22⅝; Rom. L. 102.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 8sten Julij.

Uit Berlijn wordt van den 3den geschreven, dat het handelstraktaat van het Tolverbond met Nederland den 1sten dezer was opgezegd geworden, en mitsdien met het einde van dit jaar zou eindigen, doch men wilde te Berlijn, dat men van de zijde van Nederland werkzaam zou zijn, om eene vernieuwing van het traktaat tot stand te brengen, en mogelijk zou zulks na het brengen van wijzigingen in het tegenwoordig traktaat gelukken.

— Brieven uit Hannover verzekeren, dat de nieuwe Stenden-Vergadering reeds tegen den aanstaanden herfst zal worden zamengeroepen, en dat de meerderheid der Tweede Kamer van de nu ontbonden vergadering een adres aan den Duitschen Bondsdag gerigt heeft, om haar gehouden gedrag te verdedigen.

— Brieven uit Berlijn verzekeren dat de geheimraad *Bunsen* met zeer uitgebreide volmagt bij de Londensche Conferentie, betrekkelijk de regeling der belangen van Jerusalem en geheel Palestina, [illegible] zien is.

De Prins van Pruissen, broeder en vermoedelijke opvolger van den tegenwoordigen Koning, die thans van eene reis naar Schwerin [illegible] terug is, was in eerstgemelde stad, door een stuk hout dat van een dak viel, aan den schouder gekwetst, en sedert [illegible] in de ademhaling belemmerd gebleven.

De reis van den Koning van Pruissen naar de Rijnprovincien zou tot de maand September verschoven wezen.

— Te Rome ziet men het consistorie, dat in den loop dezer maand aldaar gehouden zal worden, met belangstelling te gemoet, dewijl verwacht wordt dat alsdan belangrijke ophelderingen omtrent de kerkelijke betrekkingen met onderscheiden Landen zullen worden gegeven. — Of don Miguel die hoofdstad al dan niet zou verlaten, was nog onzeker, maar alle onderhandelingen tusschen hem en het Pauselijk Hof schenen afgebroken te zijn, nadat hij stellig verklaard had, van zijne vermeende regten op den troon van Portugal nimmer te zullen afzien, zoodat hij koning, maar zonder land of geld, zal blijven.

— Z. M. de Koning van Wurtenberg is den 3 dezer naar Livorno afgereisd, om aldaar de zeebaden te gebruiken. Denkelijk zal Hoogstdezelve de terugreis over Trieste en Steiermarken nemen, om bij den aartshertog *Johann* van Oostenrijk, met wien hij persoonlijk bevriend is, een bezoek af te leggen.

Van den 9den. — Den 25 Junij is te Kalisch, in Polen, met groote militaire en andere plegtigheden, in tegenwoordigheid van den Vorst-Stedehouder des Koningrijks, het gedenkteeken ontbloot, 't welk Z. M. de Keizer van Rusland aldaar ter stede heeft doen oprigten, ter gedachtenis 1°. aan het op den 25 Maart 1813 door Keizer *Alexander* en Koning *Wilhelm III* van Pruissen gesloten vriendschapsverbond, en 2°. aan de op den 31 Augustus 1835 ter zelfde plaatse gehoudene bijeenkomst van Keizer *Nikolaas* met genoemden Koning. Dit gedenkteeken is aan de vier zijden met toepasselijke opschriften voorzien. Op de vierde zijde staat: « *Almagtige, zegen het verbond en de vriendschap van Rusland met Pruissen, tot vrede en heil der beide volken; tot schrik voor den gemeenschappelijken vijand.* » Bij de inwijding van dit gedenkteeken waren de officieren der naburige Pruissische bezetting van Ostrowno, alsmede eenige burgerlijke overheden van de naburige Pruissische grensplaatsen, genoodigd, om Pruissen te vertegenwoordigen.

— Blijkens de in het laatst van 1840 in Pruissen plaats gehad hebbende volkstelling, bedroeg de bevolking van genoemden staat op dat tijdstip een getal van 14,907,091 zielen. De vorige telling, op het einde van 1837, had opgeleverd een aantal van 14,098,125 zielen, en er had dus in de laatste drie jaren eene vermeerdering van 808,966 of nagenoeg 5¾ ten honderd, plaats gehad. Daar intusschen in die jaren het getal der geborenen dat der overledenen slechts met 486,936 had overtroffen, zoo moet er op andere wijze nog eene vermeerdering der bevolking met 322,030 zielen hebben plaats gehad, welke deels aan landverhuizing uit andere staten naar Pruissen wordt toegeschreven, deels ook aan de toenemende naauwkeurigheid waarmede bij elke volkstelling in de opname wordt te werk gegaan.

— Men meldt uit Weenen, dat men de benoeming van den markies *van Dalmatie* (zoon des maarschalks *Soult*) tot Fransch gezant aldaar, voor genoegzaam zeker hield.

De afgezant van Brazilië, de ridder *van Lisboa*, was, volgens dezelfde berigten, niet gelukkig geweest in zijne zending, ten doel hebbende een dubbel huwelijk des Keizers Dom *Pedro* en der Prinses *Januaria*, met eene der aartshertoginnen en aartshertogen van Oostenrijk, daar geen van laatstgenoemden zich daartoe genegen zou hebben verklaard.

— De Augsburger *Allgemeine Zeitung* geeft het volgende berigt uit Bessarabie van 16 Junij:

» Nopens de krijgsverrigtingen des Russischen legers in den Kaukasus valt nog niet veel gunstigs te berigten. In Daghestan heeft hetzelve in de maand mei jl. bij het versterkte dorp Tscherkey, even als in het verleden jaar, eene menigte volks verloren; waaronder ook den adjudant van den vorst *Czernitscheff* den overste *Balascheff*. De bergbewoners hebben zich aldaar met evenveel beleid als dapperheid verdedigd, en hun geschut schijnt bijzonder goed bediend te worden. Ten laatste bleven de Russen onder generaal Grabbe, na bij herhaling nieuwe troepen in het gevecht te hebben gebragt, meester van de plaats, maar de overwinning was duur gekocht en maakte geen goeden indruk op het operatieleger, hetwelk getuige is van deze groote verliezen, zonder eenigen roem daarvoor in te oogsten."

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Julij.

Er zijn thans 498 verkiezingen bekend, waarvan volgens eene opgave van de toryzijde, 271 tot deze partij zouden behooren, en 227 tot de whigs, derhalve eene meerderheid voor de eerste van 44 leden. Van dezelfde zijde wordt dan ook gerekend op eene meerderheid van 50 of 60 stemmen. De organen van de whigpartij dingen natuurlijk veel van deze uitkomst af. Intusschen kunnen zij den door het algemeen wel voorzienen ongunstigen uitslag niet verheelen en schrijven dien daaraan toe, dat op vele plaatsen de radicalen zich met de torys vereenigd hebben. Zij beweren dan ook reeds, dat men uit deze verkiezingen den waren geest der bevolking nog niet kan opmaken, en zij beginnen te spreken van eene tweede ontbinding van het parlement, in geval de torys daarin slechts eene meerderheid van 30 stemmen hadden en het parlement zich te vijandig tegen het bestaande bewind betoonde. Een der Torybladen deelt zeer in de vrees voor eene tweede ontbinding; de *Times* gelooft nogtans niet, dat de Koningin hiertoe zou willen overgaan.

Te Dublin staat de heer *O'Connell* tegenover twee kandidaten met ruim 200 stemmen in de minderheid. Er hebben in die hoofdstad van Ierland gevaarlijke zamenscholingen plaats gehad, en de kiezers van de behoudende partij werden daardoor aangevallen en bedreigd. Men heeft het noodig geacht, de politie met een gedeelte van het korps lanciers aldaar te versterken, 't welk een ganschen dag onder de wapenen is geweest, en de oproermakers heeft bedwongen. Men ziet met gespannen aandacht alhier den uitslag van die verkiezing te gemoet.

Het schijnt, dat een der ministers, lord *Morpeth*, te Yorkshire de minderheid zal hebben.

— Sommige onzer bladen logenstraffen het door andere, over Frankrijk gegeven berigt van den dood der zangeres *Catalini*. Hare vrienden hadden brieven uit Florence, waar zij zich thans ophield, van den 25sten Junij ontvangen, als wanneer de vermaarde zangeres zich in volmaakten welstand bevond.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gec. 89 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 51½; dito 5 pCt. 100½; Spanje 21⅝; Portugal 18¾; Braz. 68.

BELGIE.

BRUSSEL, den 11den Julij.

De *Moniteur* vermeldt dat de koning en koningin morgen, Maandag, uit Engeland te Ostende teruggewacht worden.

— In de zitting van den gewestelijken raad van Oostvlaanderen van 9 Julij is besloten, om het voorstel van den heer van *Huffel*, betrekkelijk het sluiten eener tolvereeniging tusschen Frankrijk en Belgie aan de kamers van koophandel en die van landbouw in de provincie te verzenden, opdat deze haar oordeel daaromtrent zouden te kennen geven. De gouverneur had blijkbaar gaarne het geheele voorstel ingetrokken willen hebben. Hij zeide geen geloof te slaan aan het gerucht, dat Frankrijk stappen tot het bewerken dezer tolvereeniging gedaan had. Werkelijk wordt dit gerucht bij herhaling in Belgische ministeriele bladen tegengesproken.

— De schoone lakenfabrijk van den heer *Fenner*, te Berchem, die aan genoegzaam 500 arbeiders bezigheid verschafte, is in den vroegen morgen van den 8sten, door de vlammen vernield geworden. Gelukkig heeft niemand hierbij het leven verloren. De fabrijk was voor ongeveer 250,000 fr. tegen brand verzekerd. Men meent deze ramp aan kwaadwilligheid te moeten toeschrijven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Julij.

Het jongst berigt aangaande H. K. H. Prinses *Frederik* luidt, dat Hoogstdezelve benevens de jonge Prinses zich zeer welvarende bevinden.

— Bij Zijner Majesteit besluit van 10 Junij, n°. 48, is tot griffier der Provinciale Staten van Zuid-Holland benoemd de heer *D. J. van Zeldam Ganswijk*, thans commies chef der provinciale griffie van Zuid-Holland, in plaats van den heer mr. *J. van der Sleijden*, aan wien uit die betrekking een eervol ontslag was verleend.

— De provinciale Staten van Noord-Holland hebben in hunne op ll. Donderdag gehouden vergadering als leden van de tweede kamer der Staten-Generaal herkozen, de afgetredene leden Jh. Mr. *Wttewaal van Stoetwegen*, *Ebrin*, Jh. *H. Backer*, Mr. *P. van Akerlaken* en Mr. *H. A. H. van Bleiswijk*, en in de plaats van Jh. Mr. *G. Gevers*, benoemd den heer Mr. *J. J. Uitwerf Sterling*.

In dezelfde zitting der provinciale Staten zijn als leden van het collegie van gedeputeerde Staten herkozen, de heeren *G. J. A. A. baron van Reede*, ... *van Stralen*.

... Staten van Zeeland zijn, in derzelver vergadering van den 8 dezer, herkozen: als lid van de tweede kamer der Staten-Generaal, de heer Mr. *J. Snouck Hurgronje*, en als leden der gedeputeerde Staten, den heer *C. Vis*, wegens den stedelijken stand, en de heer *J. J. Sprenger*, wegens den landelijken stand zitting hebbende.

De provinciale Staten van Groningen hebben als lid van de tweede kamer der Staten-Generaal herkozen, den heer Mr. *H. J. H. Modderman*, en als leden van het collegie van gedeputeerde Staten benoemd de heeren *J. A. Fruitier*, afgetreden lid, en *W. C. Star Lichtenvoort*, in plaats van den heer *E. H. Engelkens*, overleden.

In de vergadering der provinciale Staten van Overijssel, is de heer *J. H. graaf van Rechteren van Appeltern* op nieuw benoemd tot lid van de tweede kamer der Staten-Generaal, terwijl de heeren aftredende leden van Gedeputeerde Staten *N. van Berkum Bijsterbos* en Mr. *J. T. Roessingh Udink*, als zoodanig zijn herkozen.

— Bij de, op den 8 te Leeuwarden gehouden buitengewone vergadering van de ridderschap der provincie Vriesland, ter vervulling van twee vacaturen bij de provinciale Staten van dat gewest, uit den stand der edelen, ontstaan door het bedanken van de hoog welgeboren heeren Jhr. *Idzert Frans van Eysinga*, als zoodanig bij de jongst gehoudene vergadering herkozen, en *Maurits Pico*

Diederik baron *van Sytzama*, staatsraad gouverneur van dat gewest die, niettegenstaande dat van hooger hand geene zwarigheid werd gemaakt in de aanneming dier betrekking, echter na rijp beraad, gemeend heeft van de op zijn hoog welgeboren uitgebragte benoeming te moeten afzien, zijn mitsdien, ter vervulling derzelve, benoemd de hoog welgeboren heeren Jkh. *Jan Anne Lycklama à Nyeholt*, te Beetsterswaag en Jhr. *Arend Johan van Sminia*, te Oudkerk.

— Men meent zich te Amsterdam niet alleen te mogen vleijen, van Z. M. den Koning, op Hoogstdeszelfs reize naar Vriesland, in den loop van deze maand, den weg over die hoofdstad te zien nemen maar ook van Z. M. alsdan een paar dagen te zien vertoeven. De juiste tijd, wanneer zulks geschieden zal, was tot dusverre nog niet bekend.

— Uit Leeuwarden schrijft men, dat weldra de reis van HH. Majesteiten den Koning en de Koningin, derwaarts voortgang zal hebben. Groote toebereidselen worden gemaakt, om Hoogstdezelven op de luisterrijkste wijs te ontvangen. De eerewacht, door een dertigtal jongelingen opgerigt, onder kommando van den heer Mr. *J. G. van Wageningen*, en waarvan onder-kommandanten zijn de Hoogwelgeb. heer *W.* baron *van Sytzama* en de heer Mr. *J. Bieruma Oosting*, heeft haar costuum bepaald tot de zwarte rok, wit vest en pantalon, Oranje sjerp met groen afgezet en met gouden franje, terwijl de klauder chabrak zal zijn wit met Oranje en mede met groen afgezet.

— Zaturdag heeft eene deputatie uit de algemeene synode der Nederlandsche Hervormde kerk de eer gehad, ter audientie bij Z. M. den Koning te worden toegelaten.

— De commissie, door de provinciale Staten van Zuidholland benoemd, bestaande uit de heeren Jonkhr. Mr. *H. J. Caan, L. C. R. Copes van Cattenburch* en Mr. *L. A. Anemaet Pzn.*, om, ingevolge art. 54 der Grondwet, de acte van hulde der Staten van deze provincie aan Z. M. aan te bieden, is zaturdag morgen daartoe op het bepaalde uur bij Hoogstdenzelven ter audientie toegelaten.

De Koning heeft die acte eigenhandig overgenomen en gezegd:

« Ik ben erkentelijk voor de gevoelens van uw gewest, dat in het « jaar 1813 het eerste was, om deszelfs gehechtheid aan mijnen Vader « en Ons Huis aan den dag te leggen.

« Ik reken verder op uwe trouw en de diensten die gij aan het « algemeene welzijn kunt bewijzen, gelijk ik van mijne zijde alles zal « aanwenden, om het geluk in het algemeen te bevorderen. En zoo « niet alles en altijd naar wensch gaat, het zij de wind voor of tegen « is, weest verzekerd, dat de bedoeling dezelfde blijft, om immer « het goede te bevorderen, voor zoo ver zulks bij menschelijke krachten « mogelijk is." Eindelijk daarbij voegende: « Ik zeg u mijnen « dank voor uwe geuitte gevoelens, en Ik neem volgaarne de hul« digingsakte uit uwe handen over. »

— Volgens een berigt in het *Handelsblad* heeft dezer dagen in de fabrijk van stoom- en andere werktuigen van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, te Amsterdam, het gieten plaats gehad van het standbeeld van de *Ruijter*, hetwelk eerlang te Vlissingen zal worden opgerigt. Deze bewerking is volkomen gelukt, en strekt, daar het standbeeld verscheidene duizende ponden weegt en uit een enkel stuk is gegoten, de genoemde vaderlandsche fabrijk tot eere, [illegible] werk is voortgebragt. Het model van het standbeeld is door den bekwamen beeldhouwer *Royer* vervaardigd.

— In de *Overijsselsche Courant* van den 9den Julij leest men:

» Wij vernemen dat de heeren *D. van Schreven* van Zwolle, *R. Campbell*, 't Nijverdal en *W. Götte*, van Goor, zich vereenigd hebben tot het doen oprigten van een monument op de grafplaats van den, voor de nijverheid te vroeg overledenen, heer *Thomas Ainsworth*, en dat de inschrijvingen, die daarvoor plaats hebben, ruim van de erkentelijke stemming der Overijsselaren getuigen."

— Dezer dagen is te Leiden, naar men verneemt, in de gracht buiten de Rijnsburger-poort, ter diepte van 7 tot 8 voet beneden Amsterdamsch peil, bij gelegenheid van het leggen eener nieuwe brug, het schouderblad van eenen grooten Walvisch gevonden, zijnde 1,165 el hoog en 1,17 el breed. Hetzelve is voorzien van een oud adelijk wapen, dat zeer onduidelijk geworden is. Rondom dit wapen loopt tot sieraad een geruid randje, en onder hetzelve leest men in Gothische minuskels, het volgende opschrift:

In liefden gestadig. In lyden geduldich.
Doet verblyden mennig mensch sorgvuldich

Wapen, opschrift en versierselen zijn er op gebrand, waardoor een en ander zich in 't bruin, op witten of geelachtigen grond vertoont.

Naar het schrift te oordeelen, meent men het tot de XVI. eeuw te moeten brengen. Het is vermoedelijk een uithangschild, van een of ander oud kasteel of poort, waartoe soortgelijke walvisch-schouderbladen weleer meermalen gebruikt werden. Uithangborden met de wapenschilden er op voor huizen te plaatsen, is eene gewoonte van hooge oudheid; zie *v. Wijn Hist. Avondst.*, II. D. bl. 57. Men verneemt, dat dit stuk door de zorg der Leidsche Regering op het stadhuis zal worden geplaatst.

Betrekkelijk de plaats gehad hebbende verkiezingen voor deze Provincie, kunnen wij onze lezers nog het volgende mededeelen: dat de verkiezingen van drie leden van de tweede kamer der Staten-Generaal, ter vervanging van de in dit jaar aftredende leden dier kamer, de heeren Mr. *J. B. von de Mortel*, Jhr. Mr. *P. S. de la Court* en Mr. *J. L. A. Luyben*, en de verkiezingen van twee leden voor het Gedeputeerd Bestuur, in plaats van de aftredende heeren *H. de Wijs* en Mr. *J. A. Mutsaers*, op de volgende wijze zijn uitgevallen, namelijk:

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

1°. Ter vervanging van den heer *van de Mortel*.

Eerste stemming.

de heer van de Mortel	18 stemm.	de heer A. J. Ingenhousz	1 stemm.
— — J. A. Mutsaers	20 —	— — H. de Wijs	1 —

zijnde twee stembriefjes in blanco ingegeven.

Tweede stemming.

de heer van de Mortel	19 stemm.	de heer Mutsaers	22 stemm.

een stembriefje in blanco.

De heer *Mutsaers* alzoo benoemd zijnde, heeft in eene zeer sierlijke redevoering zijnen dank aan de vergadering betuigd, voor het in hem gestelde vertrouwen; zijne handelingen in zijne nieuwe staatkundige loopbaan aan het oordeel der vergadering onderwerpende, of hij zich de genotene onderscheiding waardig maakt. Welke de algemeene goedkeuring der leden van de vergadering wegdroeg.

2°. Ter vervanging van Jhr. *de la Court*.

Eerste stemming.

de heer Mr. J. B. van Son,	2 stemm.	de heer H. de Wijs,	4 stemm.
— — A. J. Ingenhousz,	9 —	Jhr. de la Court,	5 —
— — Mr. van de Mortel,	3 —	de heer Mr. Jespers.	1 —
Jhr. Sasse van Ysselt,	18 —		

Tweede stemming.

de heer A. J. Ingenhousz,	17 stemm.	de heer Mr. J. B. van Son,	3 stemm.
Jhr. Sasse van Ysselt,	18 —	— — H. de Wijs,	1 —
de heer Mr. van de Mortel,	2 —	Jhr. de la Court.	1 —

Derde stemming.

de heer A. J. Ingenhousz,	21 stemm.	Jhr. Sasse van Ysselt.	20 stemm.

een briefje in blanco.

Zoodat de heer *Ingenhousz* was benoemd.

3°. Ter vervanging van den heer Mr. *Luyben*.

de heer Mr. J. L. A. Luyben,	35 stemm.	de heer H. E. Verschoor,	1 stemm.
— — Mr. L. Storm,	1 —	— — Mr. J. H. Kivits.	1 —
— — Mr. van de Mortel,	3 —		

een briefje in blanco.

Zijnde de heer *Luyben* alzoo herkozen.

GEDEPUTEERD BESTUUR.

1°. stemming tot vervanging van den heer *H. de Wijs*.

Eerste stemming.

de heeren: H. de Wijs,	20 stemm.	de heeren: E. v. Mattenburg,	1 stemm.
— — G. Buysen,	19 —	een briefje in blanco.	
— — H. T. J. v. d. Ven,	1 —		

Tweede stemming.

de heeren: H. de Wijs,	21 stemm.	een briefje in blanco.	
— — G. Buysen,	20 —		

De heer *de Wijs*, zijnen dank aan de vergadering betuigende, legde daarbij de verklaring af, dat hij alles zoude aanwenden ter bevordering van eenstemmigheid in het gedeputeerd bestuur en tot wegruiming en voorkoming van botsingen in dat Collegie; welke verklaring algemeen genoegen gaf.

[illegible] tot vervanging van den heer Mr. *Mutsaers*.

de heeren: H. T. J. v. d. Ven,	25 stemm.	de heeren: Mr. van Swieten,	[illegible] stemm.
— — J. Diepen,	1 —	— — J. van Wijngaarden,	1 —
— — Gerlach, Jr.	3 —	— — F. Suijs,	1 —
— — A. F. Mulders,	6 —	— — J. C. Delhez,	2 —
— — H. A. Bijvoet,	1 —	— — J. Buysen,	1 —

De heer *van der Ven* bedankte mede in gepaste bewoordiging en voor de op hem gevallen keuze, en het in hem gestelde vertrouwen, waarna hij hoopte te beantwoorden.

De Staatsraad Gouverneur heeft geen deel aan die stemmingen genomen en men roemt zeer de kiesche en onpartijdige wijze, waarop ZHEGestrenge de zaak der verkiezingen heeft geregeld.

Wij nemen uit het fransche *Journal des debats* een artikel over, betrekkelijk de Oostersche zaken, op het tegenwoordig oogenblik, bij den opstand of de spanning onder de christen bewoners van dat rijk, hetwelk men nagenoeg als de uitdrukking der denkwijs van het tegenwoordig bestuur in Frankrijk kan aanmerken, nu er weder spraak is om de ongelukkige christenen te ondersteunen, in verband tot de staatkundige bedenkingen, waartoe evengemelde toestand aanleiding geeft.

» De egyptische kwestie is ten einde geloopen. Eene nieuwe en gewigtiger misschien doet zich in het Oosten op. Niet van buiten komen thans de gevaren die het bestaan der Porte bedreigen; zij komen voort uit den boezem van het rijk zelf. Tusschen haar en hare christen onderdanen begint eene worsteling, die zou kunnen eindigen met voor beiden even noodlottig te zijn. Op het tegenwoordig oogenblik heeft geen der Europesche mogendheden de minste begeerte, wij zijn er overtuigd van, om het vreeslijk [illegible]

ding van het turksche rijk te verhaasten. Maar het schijnt dat deze mogendheid zelve hare ontbinding te gemoet gaat. Overal is de christen bevolking in beweging, en de Porte put, om dezelve weder tot gehoorzaamheid terug te brengen, alles uit wat haar nog overblijft van hulpmiddelen, in geld, manschappen en schepen. Syrie is aan volslagen regeringsloosheid ten prooi; het eiland Candia is in volkomen opstand. Bulgarije is reeds het tooneel geweest van even schrikverwekkende als nutteloze moorden. Turkije heeft aan den eenen kant, met zijne oude wetten en zeden de veerkracht zijner magt verloren, en zal die niet door wreed en bloedige strafoefening terugbekomen. Indien de worsteling voortduurt zal zij ten laatste er zich door verteeren. Van den anderen kant is de christen bevolking die thans opstaat, over al de gedeelten van het rijk te veel verspreid, te zwak om hare onafhankelijkheid te veroveren, en zich gezamenlijk tot natie te verheffen. Aan zich-zelve overgelaten kunnen zij ten hoogste de Porte slechts zooveel kwaad toebrengen als deze hun kan aandoen. Ziedaar den staat van zaken; zij roept de ernstige overweging van alle Europesche mogendheden en bijzonder van Frankrijk in.

Hoedanig moet onze rol zijn tusschen de Porte en hare Christen onderdanen? Het spreekt van zelf dat wij die Christen bevolking toegenegen zijn. Wij zien in haar de ongelukkige overblijfsels van eene groote uitgedoofde beschaving, en, wanneer het God behaagt, de kiem eener groote toekomstige beschaving. Maar moeten wij in hun belang zelfs hen aanmoedigen om naar eene onafhankelijkheid te streven die zij niet zouden kunnen dragen. Geen staatkunde door de verbeelding gevoed komt hier te pas. De zaak dringt: het bloed stroomt. Men moet onderzoeken, of die bevolkingen, welke Frankrijk bemint en altijd beschermd heeft, niet zelve zouden verpletterd worden onder den val van het Ottomannische rijk! Men moet onderzoeken, of zij, wanneer men hare toekomst wilde vooruitloopen, of zij zelve die niet zouden bederven. Onnadenkende gemoederen mogen de moeijelijkheden niet tellen, om op de puinhoopen van Turkije een zegevierend Grieksch rijk te bouwen, als door betoovering alle gemoederen overeen te brengen. Wij stellen de vraag praktisch voor, en vragen: Zou Frankrijk, wanneer het den opstand dier Christen bevolkingen onder zijne bescherming nam, dezelve niet meer kwaad dan goed doen? Is dit de soort van tusschenkomst welke de menschelijkheid, het gezond verstand en eene goede staatkunde van ons vorderen. Indien wij een pligt van toegenegenheid, edelmoedigheid en broederschap, jegens de Christenen van het Oosten te vervullen hebben, zoo rusten er op ons ook verpligtingen van regtvaardigheid jegens Turkije en pligten van welbegrepen zelfsbelang. Er moet tusschen twee partijen gekozen worden; maar de keus moet bepaald, beslissend zijn. Wanneer wij den opstand onvoorwaarderlijk veroordeelen, dan kunnen wij onzen invloed bij de Porte aanwenden, om ten behoeve der christen-bevolking betere voorwaarden, een vrijzinniger, billijker en zachter beheer, kortom, wezenlijke regten te verkrijgen, in de plaats van de hersenschimmige onafhankelijkheid waarnaar zij staat. Onze vertoogen zullen des te meer gewigt hebben daar zij tevens eene duidelijke en bepaalde erkenning van de souvereiniteit der Porte bevatten, en geheel Europa zal dezelve ondersteunen. Indien wij den minsten schijn geven van den opstand aan te moedigen, zal deze weg van bevredigende tusschenkomst voor *ons* gesloten zijn. Van het oogenblik af, dat wij te Parijs comités ten voordeele der openbare christenen hebben gevormd, zullen wij vruchteloos te Konstantinopel van menschelijkheid en regt spreken; men zal ons niet hooren. De Potre zal in ons, en met regt, slechts vijanden zien. Ons zal slechts overblijven met geweld ten voordeele der christenbevolking tusschen beide te komen, of welligt derzelver algeheele verdelging aan te zien.

(Het vervolg hierna.)

*** Op den 20 Julij 1841 zal te *Oud Vossemeer*, in de provincie *Zeeland*, worden Aanbesteed: het Bouwen van eene NIEUWE KERK en PASTORIJ voor de Roomsch Katholijke Gemeente aldaar, met de Leverantie van al de daartoe vereischte Materialen, van welk Werk het Bestek en de Teekening bij het Kerkbestuur der genoemde plaats ter inzage liggen.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der Nederlanden.

RENTAMBT TE *KLUNDERT*.

De RENTMEESTER der Domein-Goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Klundert*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, in het openbaar aan de meestbiedenden, op de na te noemene dagen, des voormiddags ten 10 ure, Verpachten:

TE WETEN:

Op den 28 Julij 1841, in de Kerk op de *Hooge Zwaluwe*, ten overstaan van den Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT.

De KOORN- en ZOMERZAAD-TIENDEN van de geheele jurisdictie van de beide *Zwaluwen*, alsmede het RIETGEWAS; en het NAGRAS in *de Harmonie*, *Willem Frederik* en *Maria-Polders*. En

Op den 31 Julij 1841, ten Gemeentenshuize binnen de *Klundert*, ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS.

De KOORN- en ZOMERZAAD-TIENDEN van alle de Landen, gelegen onder de *Klundert*.

Alles voor den Oogst van 1841.

De Konditien van Verpachting zijn ten Kantore van den Rentmeester voormeld, alsmede ten Kantore van de bovengenoemde Notarissen te lezen, dagelijks, (except des Zondags), des voormiddags.

KLUNDERT, den 30 Junij 1841.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

De Notaris VAN VUGHT, te *Rozendaal*, zal, ten verzoeke van MARTINUS SCHRAUWEN, Molenaar, wonende te *Steenbergen*, aldaar ten Huize van W. A. HENDRIKS, op Zaturdag den 17 Julij 1841, des namiddags om 2 ure, finaal Verkoopen:

Een STANDAARD GRAANMOLEN, met twee paar STEENEN, genaamd *RUSTNIET*, sedert eenige jaren bijna geheel vernieuwd, en alle de Toebehoorten van dien.

Eene groote en hechte HUIZINGE, met vier BENEDEN- en eene BOVENKAMER, SCHUUR en een daarbij staand STEENEN GEBOUW of PAKHUIS voor MEEL en GRAAN.

Een ARBEIDERS-HUIS en SCHUUR, met KOETSHUIS, LUSTHOF, MOESTUINEN en BOOMGAARD, te zamen groot in Erve 89 Roeden, 54 Ellen.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de finale toewijzing.

Ingezet ten *Eersten Zitdage* te zamen op *f* 7,525,00.

VENTE PUBLIQUE

DE

CUIRS,

à ANVERS, le 16 JUILLET 1841.

ANVERS, le 3 Juillet 1841.

MM.

Le Vendredi 16 courant, à 2 heures de relevée, à la salle de Vente des Courtiers, au local de la Bourse à Anvers, d'ordre de Messieurs JOLLIE, CLIBBORN & Co., les Courtiers soussignés exposeront en Vente publique, par le ministère de l'huissier J. LOMBAERTS:

4000 CUIRS salés de Buenos-Ayres,

dont partie plus ou moins avariés;

Env. **4000** CUIRS secs de Buenos-Ayres,

piqués ou avariés.

Arrivés par les navires ELISE, JOHN COCK & FRANCIS BURN de Buenos-Ayres, en ce port à la consignation desdits Messieurs JOLLIE, CLIBBORN & Co.

Lesdits Cuirs seront à voir la veille et le jour de la vente dès 7 heures du matin, en s'adressant aux Courtiers.

M. GRISAR,
G. GERSON,
F. GRISAR, pp^n A. Middegaels.

*** Bij den ondergeteekenden Boekverkooper is het Prospectus, alsmede het eerste blad van het navolgende Maandschrift in gr. 8°. verschenen:

DE TIJDGENOOT.

VERZAMELING VAN STUKKEN,

BETREKKELIJK

DEN TEGENWOORDIGEN TOESTAND DES VADERLANDS.

De inhoud van dit eerste blad bestaat uit de navolgende stukken:

I. *Abdicatie van* WILLEM I. *Aanvaarding der Regering door* WILLEM II.
II. *Lager Onderwijs.*
III. *Het Regt van Gratie.*
IV. *Benoemingen.*
V. *Staat der Bevolking op 1 Jan. 1840.*

Men zal door deze opgave met den inhoud van dit Maandschrift genoegzaam bekend worden, waardoor de Redactie het doel, dat zij zich voorstelt, zal trachten te bereiken. Het Prospectus, de Voorwaarden behelzende, waarop men op het Maandschrift zal kunnen Inteekenen, is, even als het eerste blad, alom verkrijgbaar gesteld. *Het tweede blad zal niet dan aan de Inteekenaren verzonden worden.*

AMSTERDAM, 8 Julij 1841. JOHANNES MÜLLER.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is ter Bezigtiging en ter Inteekening voorhanden, een Proefdruk van het uitmuntend gelijkend

PORTRET VAN Z. M. WILLEM II.,

Koning der *Nederlanden*, Groot-Hertog van *Luxemburg*, in het Koper gebragt door den Heer B. TAUREL, Directeur der Graveerkunst aan de Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten. Naar de Schilderij door den Heer J. A. KRUSEMAN, naar het leven vervaardigd.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.